

GDE-1131

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

April / May - 2017

C.E.-201 : Sanskrit

(सभापर्व अ. ५७-६३ एवं व्याकरणम्)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- १ गमे ते चार श्लोकोनो अनुवाद सहित सभूति आपो : १४
- (१) उत्सङ्गेन व्याल इवाहुतोऽसि मार्गारवत्पोषकं चोपहंसि ।
भर्तघ्नत्वान्न हि पापीय आहुस्तस्मात्क्षयाः किं न विभेषि पापात् ॥
(५७-०३)
- (२) अव्याधिजं कटुकं तीक्ष्णमुष्णं यशोमुषं परुषं पूतिगन्धि ।
सतां पेयं यन्न पिबन्त्यसन्ते मन्युं महाराज पिब प्रशाम्य ॥
(५७-१९)
- (३) स्वप्ने न तानि पश्यन्ति जाग्रतो वा युधिष्ठिर ।
कितवा यानि दीव्यन्तः प्रलपन्त्युत्कटा इव ॥ (५८-१९)
- (४) नारुतुदः स्यान्न नृशंसवादी न हीनतः परमभ्याददीत ।
ययास्य वाचा पर उद्विजेत न वां वदेद्गुशर्ती पीपलोक्वाम् ॥
(५९-६)
- (५) त्यजेत सर्वा पृथिवीं समृद्धां युधिष्ठिरः सत्यमथो न जह्यात् ।
उक्तं जितोऽस्मीतिच पाण्डवेन तस्मान्न शक्नोमि विवेक्तुमेतत् ॥
(६०-४१)
- (६) यो हि प्रश्नं न विबूयाद्धर्मदर्शी सभां गतः ।
अनृते या फलावाप्तिस्तस्याः सोऽर्धं समश्नुते ॥ (६१-५६)

(૭) કુલેષુ જાતાઃ કલ્યાણિ વ્યસનાભ્યાહતા મૃશમ્ ।
ધર્મ્યાન્માર્ગાન્ન ચ્યવન્તે યથા નસ્ત્વં વધૂઃ સ્થિતા ॥ (૬૨-૧૮)

(૮) પાપીયાંસ ઇમે ભૂત્વાં સંતીર્ણાઃ પતયો મમ ।
વેત્સ્યન્તિ ચૈવ ભદ્રાણિ રાજપુણ્યેન કર્મણા ॥ (૬૩-૩૬)

૨ મહાભારતનાં ત્રિવિધ સંસ્કરણો વિશે નોંધ લખો. (૩૦૦ શબ્દોમાં) ૧૪

અથવા

૨ મહાભારતને કાવ્ય, ઇતિહાસ, ધર્મશાસ્ત્ર, પુરાણ અને નીતિશાસ્ત્ર ૧૪
તરીકે મૂલવો.

૩ મહાભારતની શૈલી વિશે નોંધ લખો. (૩૦૦ શબ્દોમાં) ૧૪

અથવા

૩ દ્રૌપદીનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪

૪ ગમે તે બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : (૧૫૦ શબ્દોમાં) ૧૪

(૧) સભાપર્વ - શીર્ષક

(૨) દ્યૂતપર્વમાં દૈવવાદ

(૩) દ્રૌપદી વસ્ત્રાહરણ પ્રસંગ

(૪) ભીમનો પુણ્યપ્રકોપ અને પ્રતિજ્ઞા

૫ ગમે તે સાત વિશે ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૪

(૧) મહાભારતના આરંભ વિશેની ચર્ચા કરો.

(૨) મહાભારતના ટીકાકારોના નામ જણાવો.

(૩) યુધિષ્ઠિરે કરેલી દ્રૌપદીની પ્રશંસા જણાવો.

- (૪) દ્રૌપદીએ ધૃતરાષ્ટ્ર પાસે કયા વરદાન માંગ્યા ?
- (૫) ધર્મ અંગે કર્ણના વિચારો વર્ણવો.
- (૬) ધૃતરાષ્ટ્રે ત્રીજું વરદાન માંગવાનું કહેતાં દ્રૌપદીએ શું કહ્યું ?
- (૭) કૃપ્ અને નશ્ ધાતુનું વર્તમાનકાળ પ્રથમ પુરુષ એકવચનનું રૂપ આપો.
- (૮) ચુર અને મક્ષ્ ધાતુનું વર્તમાનકાળ ત્રીજો પુરુષ બહુવચનનું રૂપ આપો.
- (૯) દીવ્ અને જન્ ધાતુનું હિસ્તન ભૂતકાળ પ્રથમ પુરુષ બહુવચનનું રૂપ આપો.
- (૧૦) કથ્ અને ગળ્ ધાતુનું હિસ્તન ભૂતકાળ ત્રીજો પુરુષ એકવચનનું રૂપ આપો.
- (૧૧) દીવ્યામઃ અને નશ્યતઃ રૂપો ઓળખાવો.
- (૧૨) અજાયધ્વમ્ અને અકથયે રૂપો ઓળખાવો.